

Докато тия събития вълнуваха жителите на почти цялото земно кълбо, през една слънчева септемврийска утринь софийският художник и публицист Ведровъ реши да обходи най-красивите мѣстности на дивната Рила планина и да нарисува нѣкои изгледи отъ нея. Това щѣше да го поразѣе и ободри отъ шумния животъ на столицата.

Следъ като напусна съ автомобилъ София, Ведровъ, следъ дълго изкачване, замръкна въ пазвите на планината. Днитѣ бѣха все още топли, но тая септемврийска вечерь срѣдъ Рила се стори на Ведрова необикновено хладна. Той бѣше далече отъ всѣко селище, далечъ отъ туристическите хижи и затова реши да си потърси прибежище за пренощуване, по подобие на първобитния човѣкъ. Погледътъ му запълзѣ по стрѣмините, дано открие удобно мѣсто за лагеруване. А между това вечерната здрачевина бързо растѣше. Сѣнките въ планината бързо се сгъстяваха и откъмъ столѣтните борове повѣхладѣ. Убежище нѣмаше. Ведровъ отчаяно огледа още еднажъ околността и като не откри удобно мѣсто, залута се още по-навътре и безъ пжтъ изъ планината. Той вървѣ още около половинъ часъ, докато съвсемъ се измори.

Художникътъ, отчаянъ отъ това безплодно лутане, реши да се завие съ връжното си палто и да пренощува край нѣкоя скала, когато изведнажъ видѣ на около 200—300 крачки отъ

СИМЕОНЪ МАРИНОВЪ

Ракета 1950

Фантастиченъ романъ за деца и юноши (5)

мѣстото, кждето бѣше, една слаба свѣтлина. Навѣрно туристи или загубени изъ планината любители на природата, като него, бѣха наклали огънь. Зарадвавъ, той се запжти къмъ свѣтлината. Скоро се подаде надъ бороветѣ и луната и нейната слаба свѣтлина му позволи да различи две сѣнки край единъ мъждукащъ огнець. Художникътъ се приближи на нѣколко крачки и вече се канѣше да поздрави непознатитѣ пжтешественици и да потърси подслонъ при тѣхъ, когато нѣщо чудно го накара да се закрие задъ едно дърво.

Това чудно нѣщо, което го задържа да се обади, бѣше „Ракета 1950“, която едва се очертаваше задъ непознатитѣ, легнали върху една полянка. Нѣмаше никакво съмнение, че това е ракетата. Ведровъ я бѣше видѣлъ при летениетѣ ѝ надъ София, а бѣше челъ и множество описания на това чудо.

Хиляди мисли за единъ мигъ преминаха въ пламналото въображение на художника Ведровъ. Слабо горящиятъ огънь и двамата непознати, призрачниятъ корабъ — ракета и чудната рилска тишина му действаха нѣкакъ странно. У него се пробуди и журналиста. Утре още рано, рано ще закрещатъ вестникарчетата изъ софийскитѣ улици, че „Ракета 1950“ е

открита отъ художника и журналиста Ведровъ. Още утре радиото ще прѣсне новината изъ цѣлъ свѣтъ, че България е спасителка на Европа, че въ нея пребиваватъ откривателитѣ на ракетата и самата ракета. А може би откривателитѣ да сж българи? Та какво чудно има въ това? Не е ли възможно български учени да сж постигнали това, което за другитѣ днесъ е идеалъ? Незнайни сж пжтищата на човѣшки умъ.

Тия мисли едва преминаваха презъ ума му и чуденъ възторгъ го облѣ. Въ откриването на ракетата именно отъ него, той виждаше прѣстъ на сждбата, особено нейно благоволение. Неговата журналистична кариера започна да му се рисува въ ослѣпителни и най-чудни багри. Той щѣше да добие свѣтловна известностъ. Журналисти отъ цѣлъ свѣтъ ще идватъ въ България специално при него да го интервюиратъ. Ликътъ му ще се напечати въ всички свѣтовни вестници. Оная слава, за която всѣки човѣкъ, съ благородни амбиции мечтае, лежеше сега предъ него.

Но какъ ли щѣха да го посрѣщнатъ въ ракетата? И защо сж се оставили да бждатъ така лесно намѣрени? Нали всички претърсвания бѣха безрезультатни? Не е ли това нѣкаква примка? Колебание се вмѣкна въ душата на художника. Обаче ония блѣски картини на журналистическия му успѣхъ не го оставиха, а напротивъ, съ нова сила го обвзеха. (Следва)

Санда Иовчева

Княгиня Мара

Исторически разказъ

(3)

Тѣхната сждба, животъ, свобода бѣха въ нейнитѣ малки нѣжни ржце. Тѣ виждаха опечаленото ѝ лице, тжжната ѝ усмивка и очитѣ, потопени въ сълзи, разбираха мжката на младото момиче, което бѣше родено красиво и княгиня — и все пакъ искаха отъ нея жертва. Въ всички очи тя срещна една и сжца неотстъпна и неумолима молба. „Моята участъ е предопредѣлена“, помисли тя и лицето ѝ стана печално. Но дълбока тжга легна на него, когато тя влѣзе въ черквата. Тжжниятъ църковенъ напѣвъ, скръбнитѣ лица на богомолцитѣ, плахитѣ погледи на бояритѣ, въ дъното на които лежеше безнадежностъ, смутиха душата ѝ. Тя почувствува и разбра, колко безмѣрна бѣше опасността, която заплашваше страната. Душитѣ на молящитѣ трпнѣха като предъ зинала беда. Тя почна усилено да се моли, Богъ да подкрепи духа ѝ. Нека бжде народната воля! Ще се ожени за Султанъ Мурада, но нѣма да промѣни вѣрата си. Вѣрата си ще отстоя до край. Димътъ на тамяна я обвиваше като прозрачно було, монотонниятъ напѣвъ, приличенъ на плачъ, отправяше мисълта ѝ къмъ Бога. Изведнажъ нѣкакво прозрение я озари: животътъ нѣма цена, ако не бжде освѣтенъ отъ единъ подвигъ. Тя дигна гордо глава.

Патриархътъ четѣше. Вслуша се въ словото му и срещна неговия погледъ. И той сжщо ѝ казваше: „Уповавай се на Бога и се съгласи. Той иска отъ тебе тази жертва“. Тогава смѣло и твърдо решена, княгиня Мара излѣзе напредъ, падна на колѣне предъ патриарха, черквата затихна, всички при тяхъ дѣхъ.

— Нека бжде волята Божия и народна, — каза княгинята съ твърдъ гласъ, — съгласна съмъ.

Една въздишка на облекчение изкочи отъ всички гърди. Царътъ, царицата и бояритѣ размѣниха погледи, осѣнени отъ тжжна радостъ. Изведнажъ храма се огласи отъ хиляди гласове:

— Богъ да благослови княгиня Мара! Нашата княгиня Мара — и богомолцитѣ колѣничиха. Патриархътъ благослови княгинята, подаде ѝ ржка и я вдигна. Царътъ и царицата я прегърнаха, бояритѣ, колѣничили, цѣлуваха ѝ ржка. Княгинята благодарѣше на всички съ тжжна усмивка.

Молебствието се свърши. Богомолцитѣ се разотидоха. Царското семейство потегли за двореца. Екнаха народнитѣ приветствия:

— Да живѣе княгиня Мара!

— Да живѣе нашата спасителка!

*

Султанъ Мурадъ посрещна съ голѣми почести и съ необикновена тър-

жественостъ княгиня Мара. Той ѝ отдаде честъ като на велика царица на единъ силенъ народъ, който не срещаше прѣчки въ своитѣ завоевания. Поразенъ отъ нейната хубостъ, кротостъ и добрина, той ѝ показваше завоеванитѣ столици, обисипваше я съ злато и скжпоценни накити, подаряваше ѝ Одринъ и Цариградъ и прочутитѣ джамии, молѣше я да се потурчи. Но княгиня Мара съумѣ да склони султана да ѝ позволи да не промѣни вѣрата си. И стана жена на най-силния владѣтель тогава въ свѣта, но си остана християнка.

Когато вечеръ всичко затихнѣше въ палата на Султанъ Мурада, Мара колѣничеше предъ разпятието въ своята стая и горещо се молѣше. После погледътъ ѝ, тжженъ и замечтанъ, се взираше навънъ, въ дълбоката нощъ, и тамъ нѣкжде се открояваше единъ сводъ, обисипанъ съ звезди, трепналъ надъ каменния лобъ на Царевецъ и огледанъ въ дълбоката и чиста вода на Янтра. Тогава дълбока въздишка се откъсваше отъ гърдитѣ ѝ, гдето лежеше тжгата по родината.

Народътъ не я забрави. Като се върна къмъ свѣтлия си споменъ за нея, той я възпѣ въхновено:

Царъ Мурадъ Мари думаше:

— Маро ле, бѣла българко,

хайде се, Маро, потурчи,

бѣла ханъмка да станешъ,

на високъ чардакъ да седишъ,

жълти жълтици да нижешъ.

И въ пѣсенята обезсмърти свѣтлия подвигъ на нейния животъ. Край.